

Styret

Dato: 04.03.2024 09:00

Sted: Tønsberg renseanlegg, vallø

Notat:

Eventuelle forfall meldes daglig leder på mobil 916 38 409 eller på e-post jorgen@rense.no.
Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Tønsberg 27.02.2024

For leder i Styret , Thor Smith Stickler

Saksliste

Saker til behandling

1/24 Årsregnskap og årsmelding 2023	3
2/24 Revidert budsjett og økonomiplan 2024-2027	23
3/24 Låneopptak 2024	26
4/24 Styrerapport 1- 2024	28
5/24 Sluttrapport - Sammen om slambehandling	33

Eventuelt

TØNSBERG RENSEANLEGG IKS

Arkivsak-dok. 24/00002-1
Saksbehandler Jørgen Fidjeland

Saksgang
Styret
Representantskapet

Møtedato
04.03.2024
27.05.2024

ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP 2023**Forslag til vedtak:**

1. Årsberetning og årsregnskap for 2023 godkjennes
2. Udekket beløp i investeringsregnskapet kr 48.110, inndeckes ved bruk av disposisjonsfond i 2024.
3. Ubrukte lånemidler på kr 30.966.927,51 overføres til 2024.

Vedlegg:

1. Økonomiske oversikter
 - Drift
 - Kapital / Investering
 - Balanse
2. Noter til regnskapet
3. Revisors beretning
4. Styrets årsberetning

SAKSFRAMSTILLING**BAKGRUNN**

I henhold til lov om interkommunale selskaper fastsetter representantskapet årsregnskap og årsberetning. Regnskapene er satt opp i samsvar med kommunale regnskapsprinsipper og i samsvar med god regnskapsskikk.

Årsregnskapet sendes til styret uten signert revisorberetning. Revisor kan signere etter at styret har signert på årsregnskapet og årsmelding. Revisor vil delta på styrets behandling av regnskapet. Revisorberetningen forutsettes å være signert før representantskapet behandler saken.

FAKTAGRUNNLAG

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 2,387 mill. kr for drift inkl. lån.
Investeringsregnskapet viser et mindreforbruk på 33,2 mill. og et ubenyttet lånebeløp på kr 30.966.927,51

VURDERINGER**Driftsregnskap**

Det var budsjettert med et underskudd på 3,5 mill. kr. Dette underskuddet skulle dekkes inn ved bruk av bundet selvkostfond. Regnskapet viser et mindre underskudd enn budsjettert, og

differansen på 2,387 mill. er dermed et reelt mindreforbruk. Dette innebærer også at bruken av bundet selvkostfond blir tilsvarende mindre.

Kommentarer til enkelte av postene:

Låneutgifter

Summen av renteutgifter og avdrag var 5,2 mill. under budsjett. Renteutgiftene var budsjettert med 4%. Faktisk rente har variert gjennom året fra 3,85 % til 5,4%. Det som betyr mest er imidlertid at vi har utsatt opptak av store lån til slutten av året, mens de var budsjettert tatt opp våren 2023. Dette har gitt reduksjon både i renter og i avdrag.

Restgjeld pr. 31.12.2023: kr 266 311 990 (137,9 mill. i 2022)
Selskapet har en låneramme på kr 300 mill.

Konto 16500 Salgsinntekter (alle ansvarsområder)

Vi selger tjenester fra pumpeverksted (kun eierkommuner) og vi mottar septik fra Holmestrand. Regnskap viser inntekter som er 0,5 mill. kr høyere enn budsjettert.

Konto 10901 – pensjon (alle ansvarsområder)

Pensjonskostnadene utgjør 10,5 % av Lønn i faste stillinger (konto 1010). Tilsvarende tall i 2022 og 2021 var hhv. 21,8% og 12,8 %. I 2021 ble det tilbakebetalt midler fra premiefondet.

Nedgangen fra 2022 skyldes at det fra og med 2023 praktiseres 7 års amortisering av premieavviket. Tidligere ble det brukt 1 års amortisering.

Lønnsutgifter (alle ansvarsområder)

Lønnsutgifter og sosiale utgifter har vært 0,6 mill. lavere enn budsjettert.

Konto 11800 – Strømutgifter (alle ansvarsområder):

Kostnadene har vært 1,25 mill. kr høyere enn budsjett. Vi kjøper strøm sammen med kommunene gjennom VOIS-avtalen og svingningene i strømprisen har gjorde det vanskelig å budsjettere. Det er ingen store endringer i forbruket.

Ansvar 10000 - Fellesutgifter

Kostnadene har vært litt under budsjett og på samme nivå som tidligere år.

Ansvar 11500 – Felles driftsutgifter

Dette ansvarsområdet er nytt som følge av overtagelse av kommunale renseanlegg. Driftsutgiftene har derfor vært vanskelig å forutse. Her føres utgifter og timer for varer og tjenester som brukes på tvers av ansvarsområdene. F. eks. biler, pumpeverksted, alarmsystemer, digitale fagsystemer (driftskontroll mv.)
Utgiftene har vært 0,6 mill. lavere enn budsjettert.

Ansvar 12500 – Avløpsnett

Ansvarsområdet er nytt og er en sammenslåing av tidligere ansvarsområder for hhv. ledningsnett og pumpestasjoner. Utgiftene er på samme nivå som tidligere og 2 mill under budsjett.

Ansvar 14000 – renseanlegg

Utgiftene har vært 6 mill kr høyere enn budsjettert.
Det skyldes først og fremst at timeforbruket har vært høyere her og mindre på de andre renseanleggene enn budsjettert. Dette medfører at mer av lønnskostnadene belastet dette

ansvarsområdet. Dette er en internfordeling mellom anleggene og utgjør 3,3 mill. i forhold til budsjett.

Ansvar 14000 -Konto 11200 – Andre driftsutgifter.

Dette er den største enkeltposten og utgjør 18,5 mill. kr

Utgiftene fra denne kontoen fordeler seg slik:

- Fellingskjemikalier 5,7 mill.
- Kalk 3,9 mill.
- Slam 8,8 mill
- Sand og fett 1 mill.
- Annet 0,6 mill.
- (Andel som belastes Ansvar 15000 septik -1,5 mill)

Ansvar 15000 – Septikmottak

Kostnadene har vært 0,3 mill. over budsjett og på tilsvarende nivå som tidligere år.

Ansvar 16100 Bekkevika renseanlegg

Utgiftene var litt mindre enn budsjettert, med et mindreforbruk på 0,94 mill.

Kostnadene til slambehandling er den største utgiftsposten. På grunn av ombygging av slambehandlingen ved Tønsberg renseanlegg, må slammet kjøres til Hønefoss for å behandles der.

Ansvar 17100 Søybyholmen renseanlegg

Utgiftene har vært mindre enn budsjettert med et mindreforbruk på 1,66 mill.

Kjøp av kjemikalier og slambehandling er største utgiftspost.

Ansvar 17200 Undrumsdal renseanlegg

Utgiftene har vært mindre enn budsjettert, med et mindreforbruk på 0,46 mill.

Ansvar 17300 Vivestad renseanlegg

Utgiftene har vært som budsjettert

Investeringer / anleggsutgifter

Det har vært aktivitet på følgende investeringsprosjekt:

Anlegg	REGNSKAP
Driftsbiler	1 017 820
Slamsilo	23 621 444
Pumpesump Kilen	44 380
Rehabilitering renseanlegg	2 157 853
Kjøp av Søybyholmen RA	51 139 361
Kjøp av Undrumsdal RA	16 006 571
Kjøp av Bekkevika RA	15 457 505
Egenkapitalinnskudd KLP	48 110
	109 493 044

Kommunenes eierandeler

Fordeling av kommunenes eierandeler er fastlagt i selskapsavtalen:

"... Eierandelen er i forhold til den til enhver tid innskutte anleggskapital regnet som sum av

kronebeløp det året investeringen ble foretatt.”

Eierandelene pr. 31.12.22 fremgår av notene og er oppdatert i henhold til de endringer som har vært i innskutt anleggskapital.

Årsberetning

I henhold til IKS-loven skal representantskapet fastsette både regnskap og årsberetning etter forslag fra styret. Årsberetning følger vedlagt.

Selvkost

Selvkost er beregnet i henhold til gjeldende forskrift. Tønsberg Renseanlegg driver sin virksomhet hovedsakelig innenfor selvkost, med unntak av noe salg av tjenester (septik og slam) til andre enn eierkommunene.

Det var budsjettert med bruk av 3,5 mill kr fra selvkostfondet. Når vi reelt bruker mer enn dette fra fondet, til tross for regnskapsmessig overskudd, så skyldes dette at det som føres i selvkostregnskapet, ikke er faktiske betalte renter og avdrag. Derimot føres avskrivninger og renter basert på en gitt kalkylerente. Vi har noen investeringer der lånene er nedbetalt på kortere tid enn avskrivningsgrunnlaget i selvkostregnskapet. Dette innebærer at avdragene og kalkulatoriske renter er høyere enn de faktiske betalte renter og avdrag. Vi kan dermed overføre midler fra bundet selvkostfond til ubundet disposisjonsfond.

Kalkylerenten for selvkost er i år ca. 0,4 %-poeng lavere enn gjennomsnittlig faktisk rente.

I eieravtalen er det lagt inn bestemmelser om selvkostfondet. Midler av satt på dette fondet skal benyttes innen de følgende 3 budsjettår. Dette er litt strammere enn bestemmelsene i selvkostforskriften hvor fond kreves benyttet innen 5 år.

ALTERNATIVE LØSNINGER

Midler som blir avsatt på selvkostfondet skal benyttes i løpet av de 3 neste budsjettårene.

Midler på disposisjonsfondet er frie og har ikke slike bindinger. Kommunene oppfordrer imidlertid selskapene til ikke bygge opp større fond enn nødvending. Disposisjonsfondet er pr. 31.12.2023 på 7,36 mill. kr.

Dersom selskapet skal ha eierandeler i andre selskaper, (slik vi gjorde med Greve biogass) kan disposisjonsfondet benyttes til å kjøpe aksjeandeler. Til dette kan man ikke bruke selvkostfondet. Disposisjonsfondet kan også f.eks. brukes som en buffer mht. likviditet.

Alternativt kan disposisjonsfondet benyttes til nedbetaling av lån. Det er ikke budsjettert for slik ekstra nedbetaling i 2024.

Vedlegg 1**Tønsberg Renseanlegg IKS - 2023****Økonomisk oversikt - drift**

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Overføringer og tilskudd fra andre	81 589 415	81 373 000	81 373 000	58 593 038
Salgs- og leieinntekter	2 267 236	1 660 000	1 660 000	3 370 685
Sum driftsinntekter	83 856 652	83 033 000	83 033 000	61 963 724
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	10 775 523	10 394 000	10 394 000	7 635 241
Sosiale utgifter	2 666 499	3 681 000	3 681 000	2 709 488
Kjøp av varer og tjenester	52 990 645	48 165 000	48 165 000	37 155 870
Avskrivninger	13 972 188	0	0	10 806 538
Sum driftsutgifter	80 404 855	62 240 000	62 240 000	58 307 137
Brutto driftsresultat	3 451 796	20 793 000	20 793 000	3 656 587
Finansinntekter				
Renteinntekter	564 719	50 000	50 000	46 242
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	6	0	0	-9 225
Renteutgifter	7 496 585	9 066 000	9 066 000	3 369 052
Avdrag på lån	11 605 120	15 277 000	15 277 000	11 305 120
Netto finansutgifter	-18 536 980	-24 293 000	-24 293 000	-14 637 155
Motpost avskrivninger	13 972 188	0	0	10 806 538
Netto driftsresultat	-1 112 995	-3 500 000	-3 500 000	-174 030
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
Overføring til investering	42 413	42 413	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	211 312	0	0	143 081
Bruk av bundne driftsfond	-4 818 873	-3 500 000	-3 500 000	-1 837 916
Avsetninger til disposisjonsfond	3 494 566	0	0	1 663 886
Bruk av disposisjonsfond	-42 413	-42 413	0	-143 081
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-1 112 995	-3 500 000	-3 500 000	-174 030
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Økonomisk oversikt - Investeringer

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Kapitalregnskap				
Investeringer i varige driftsmidler	109 444 935	142 723 863	142 700 000	21 922 307
Kjøp av aksjer og andeler i selskaper	48 110	0	0	42 413
Sum investeringer	109 493 045	142 723 863	142 700 000	21 964 720
Finansiering				
Bruk av lån	109 056 935	142 723 863	142 700 000	21 283 307
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Tilskudd fra andre	388 000	0	0	639 000
Overføring fra drift	-42 413	-42 413	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	42 413	42 413	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	48 110	0	0	42 413
Sum investeringsinntekter	109 493 045	142 723 863	142 700 000	21 964 720

Vedlegg 1

Oversikt - balanse

EIENDELER

Anleggsmidler

	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Faste eiendommer og anlegg	261 803 626	165 566 236
Utstyr, maskiner og transportmidler	6 471 821	7 379 635
Aksjer og andeler	745 500	697 390
Pensjonsmidler	24 425 175	21 881 364

Omløpsmidler

Bankinnskudd og kontanter	48 854 568	20 866 994
Kundefordringer	396 385	1 478 015
Andre kortsiktige fordringer	4 929 388	4 087 046
Premieavvik	1 814 080	325 592

Sum eiendeler

349 440 543 222 282 272

EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital

Egenkapital drift	9 362 262	10 517 670
- Disposisjonsfond	7 356 647	3 904 494
- Bundne driftsfond	2 005 615	6 613 176

Egenkapital investering

Kapitalkonto	-48 110	-42 413
--------------	---------	---------

Langsiktig gjeld

Lån	266 311 990	137 917 110
Pensjonsforpliktelse	23 261 454	21 371 653

Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld	11 729 821	14 923 370
Annen kortsiktig gjeld	4 645 664	1 997 301
Premieavvik	0	0

Sum egenkapital og gjeld

349 440 543 222 282 272

Memoriakonti

Ubrukte lånemidler	30 966 928	23 863
Andre memoriakonti	-156 194	0
Motkonto for memoriakontiene	-30 810 734	-23 863

NOTER 2023 TØNSBERG RENSEANLEGG IKS

Notene har til hensikt å spesifisere forhold i det fremlagte resultatregnskap, investeringsregnskap og balanse. I tillegg er hensikten å beskrive forhold som ikke er direkte regnskapsrelaterte, men som kan være utfyllende og ha betydning for brukeren av regnskapet.

Tønsberg Renseanlegg IKS regnskapsføres etter kommunale regnskapsprinsipper. Regnskapet er så langt som mulig ført etter anordningsprinsippet. Det betyr at alle kjente inntekter og utgifter for regnskapsåret er tatt med i regnskapet enten de er betalt eller ikke.

NOTE nr. 1: Endring i arbeidskapital

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, a)			
BALANSEN	31.12.2023	01.01.2023	Endring
Omløpsmidler	55 994 420,84	26 757 646,68	29 236 774,16
Kortsiktig gjeld	16 375 485,41	16 920 670,73	-545 185,32
Arbeidskapital	39 618 935,43	9 836 975,95	29 781 959,48
DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgn.oversikter)			2023
Netto driftsresultat			-1 112 995,12
Netto utgifter/inntekter i investering			48 110,00
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)			30 943 064,60
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet			29 781 959,48
Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering			-

NOTE nr. 2: Aksjer og andeler

		Endring	
Selskapets navn	Bokført verdi	fra forrige år	Eierandel
Aksjer			
Sirkulær Bestiller A/S	57 500		575 aksjer
Egenkapitalinnskudd KLP	688 000	48 110	

NOTE nr.3: Interkommunalt samarbeid

Tønsberg renseanlegg		
Tekst	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Tønsberg kommune(kontorkommunen)	68 261 500	59 445 120
Overføring fra Færder kommune (deltaker)	15 851 876	21 927 880
Resultat av overføringer	84 113 176	81 373 000
Kommunene faktureres a konto 4 ganger i året med ¼ av budsjett hver gang.		
Tabellen viser beløp uten mva		

NOTE nr. 4:**Pensjonskostnader 2023**

Tønsberg Renseanlegg IKS har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i KLP.

Premiebetalingen påvirkes av nivået på lønns- og G-veksten de enkelte år
For at regnskapet skal vise et jevnere forløp av pensjonsutgiftene enn det som følger premiebetalingen beregnes en netto pensjonskostnad.

Avviket mellom denne og den betalte pensjonspremien (premieavviket) skal inntekts- eller utgiftsføres. Premieavviket føres mot egen balansekonto.

Premieavviket for 2022 regnskapsføres i sin helhet året etter. Føringen i 2023 utgjør kr 325.592,- inkl. arbeidsgiveravgift.

Det er i 2023 vedtatt en praksisendring gjeldende fra og med regnskapsår 2023 som innebærer at premieavviket amortiseres over 7 år. Tidligere års føringer blir ikke berørt.

Selskapet har et såkalt åpent premiefond. Premiefondet kan kun benyttes til å betale pensjonspremier.

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	Beløp
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	927 193,00
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	809 798,00
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-919 497,00
Administrasjonskostnader	55 227,00
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	872 721,00
Årets pensjonspremie	2 462 625,00
Årets premieavvik	1 589 904,00

Premiefond	Beløp
Innestående på premiefond 01.01.	-924 498,00
Tilført premiefondet i løpet av året	-141 078,00
Bruk av premiefondet i løpet av året	144 257,00
Innestående på premiefond 31.12.	-921 319,00

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	Beløp	Arbeidsgiveravgift
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	23 261 454,00	
Pensjonsmidler pr. 31.12.	24 425 175,00	
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	1 163 721,00	*)

Beregningsforutsetninger	KLP
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00 %
Diskonteringsrente	3,50 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,48 %
Forventet årlig G-regulering	2,48 %
Forventet årlig pensjonsregulering	1,71 %

Medlemsstatus	
Antall aktive	13
Antal oppsatte	9
Antall pensjoner	14

*)

Midlene er større enn forpliktelsen,
Aga føres ikke av netto forpliktelse.

NOTE nr.5: Kapitalkonto

KAPITALKONTO			
01.01.2023 Balanse (underskudd i kapital)	-	01.01.2023 Balanse (kapital)	35 597 581
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	-	Aktivert av fast eiendom og anlegg	87 443 321
Nedskrivninger fast eiendom*	38 028	Oppskrivning av fast eiendom	
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	3 073 415		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler		Aktivert av utstyr, maskiner, transp.midler	22 001 614
Nedskrivning av utstyr, maskiner, transp.midler	105 143	Oppskrivning av utstyr, maskiner, transp.midler	-
Avskrivninger av utstyr, maskiner, transp.midler	10 898 773		
Salg av aksjer og andeler		Kjøp av aksjer og andeler	48 110
Nedskrivning av aksjer og andeler	-	Oppskrivning av aksjer og andeler	
Avskrevet andre utlån		Avdrag på eksterne lån	11 605 120
Bruk av midler fra eksterne lån	109 056 935	Urealisert kursgevinst utenlandslån	-
Urealisert kurstap utenlandslån	-		-
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	1 889 801	UB Pensjonsmidler (netto)	2 543 811
Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse		Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse	
Estimatawik pensjonforpliktelse		Estimatawik pensjonsmidler	
		Reversering nedskrivning av fast eiendom	
		Reversering nedskrivning av utstyr, maskiner, transp.midler	
31.12.2023 Balanse kapitalkonto	34 177 462	31.12.2023 Balanse (underskudd i kapital)	-

NOTE nr.6: Lånegjeld og beregning av minste lovlige avdrag

Tekst	Regnskap 2022	Regnskap 2023
Tønsberg renseanleggs samlede lånegjeld	137 917 110	266 311 990
Konto: 245320010 KLP Banken A/S 8317.55.9483	1 402 500	1 317 500
Konto: 245320011 KLP Banken 8317.56.60758 2,	2 125 000	2 000 000
Konto: 245320012 KLP Banken 8317.61.15931 3	3 000 000	2 700 000
Konto: 245320013 KLP Banken 8317.62.58007 50	-	50 000 000
Konto: 245355000 Kommunalbanken 20070142	1 292 930	-
Konto: 245355001 Kommunalbanken 20040262	1 187 200	395 730
Konto: 245355003 Kommunalbanken 20140341	72 809 480	66 523 760
Konto: 245355004 Kommunalbanken 20160649	3 500 000	3 250 000
Konto: 245355005 Kommunalbanken 20170626	8 625 000	8 050 000
Konto: 245355006 Kommunalbanken 20230407/202	-	90 000 000
Konto: 245355010 KLP Kommunekreditt 8317.57.41693	12 425 000	11 725 000
Konto: 245355011 KLP Kommunekreditt 8317.57.41715	7 550 000	7 350 000
Konto: 245355012 KLP Kommuunekreditt 8317.59.14113	24 000 000	23 000 000
Lånene er tatt opp til flytende rente		

Tekst	Regnskap 2022	Regnskap 2023
Beregning av minste lovlig avdrag etter kommuneloven		
Sum årets avskrivninger	10 806 538	13 972 188
Sum bokført verdi anleggsmidler pr 01.01.	161 830 102	172 945 871
Sum langsiktig gjeld (eks. startlån og pensjonsforpliktelser) 01.01.	146 222 230	137 917 110
Minimumsavdrag	9 764 290	11 142 236
Betalte og bokførte avdrag i driftsregnskapet	11 305 120	11 605 120
Meravdrag utover minimumsavdrag i driftsregnskapet	1 540 830	462 884

NOTE nr.7: Fond og avsetninger/ bruk av avsetninger

Disposisjonsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2023	3 904 494,18
Avsetninger til fondet	3 494 565,88
Bruk av fondet	-42 413,00
Beregnet beholdning 31.12.2023	7 356 647,06
Beholdning fra balanse 31.12.2023	7 356 647,06
Differanse	0

Bundne driftsfond selvkost	Beløp
Beholdning 01.01.2023	6 613 175,86
Avsetninger til fondet	211 312,00
Bruk av fondet	-4 818 873,00
Beregnet beholdning 31.12.2023	2 005 614,86
Beholdning fra balanse 31.12.2023	2 005 614,86
Differanse	0

NOTE nr.8: Anlegg

Noter - Anlegg 2023							
1. Bokført verdi pr. 31.12.2023							
	X1	X2	X3	X4	X5	X6	Sum
Bokført verdi 01.01.23	0	2092504	5287131	107384026	30605817	27576393	172945871
Tilgang i året	0	1017821	0	20983793	87443321	0	109444935
Avgang i året	0	0	0	0	0	0	0
Delsalg i året	0	0	0	0	0	0	0
Årets ordinære avskrivninger	0	-169113	-1756522	-8973138	-1876017	-1197398	-13972188
Årets justeringer	0	0	0	0	0	0	0
Årets nedskrivninger	0	0	0	-105143	0	-38028	-143171
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.23	0	2941212	3530609	119289538	116173122	26340966	268275447
X1 = IKT utstyr, kontormaskiner 5 år							
X2 = Biler 10 år							
X3 = Maskiner, inventar, utstyr 10 år							
X4 = Tekniske anlegg, anleggsmaskiner 20 år							
X5 = Ledningsnett, større tekniske anlegg 40 år							
X6 = Bygg 50 år							

Note 9 – Godtgjørelser

Styrets godtgjørelse.

Vedtatt av representantskapet 24.4.2023 SAK 05/23

Leder	kr 59 100 pr år
Medlemmer	kr 29 600 pr år
Dokumentert tapt arbeidsfortjeneste inntil	kr 3 000 pr dag
Kjøregodtgjørelse betales etter kommunale satser og kjørte kilometer.	
Totalt utbetalt til styret i 2023:	kr 177 795
Lønn til daglig leder	Årslønn pr 31.12.2023 kr 1 089 300
Fastsatt av styret sak 17/2023	
Utbetalt til daglig leder i 2023:	
Lønn og feriepenger	kr 1 071 328
Honorar revisor 2023	kr 41 000
Antall ansatte pr 31.12.2023	16

Note 10 – Selvkost

Med hjemmel i Forurensningsforskriftens kap. 16 kan våre eierkommuner kreve dekket sine nødvendige kostnader på avløpssektoren gjennom gebyrer.

Tønsberg Renseanlegg IKS driver hele sin virksomhet innenfor ett selvkostområde, avløpssektoren og har ingen økonomisk virksomhet utenom dette ene selvkostområde.

Eventuelt regnskapsoverskudd settes av på bundet driftsfond, som etter avtale med eierne skal benyttes innen 3 år.

Eventuelt regnskapsunderskudd dekkes av bundet driftsfond eller kreves inn fra eierne.

Bundet driftsfond(selvkost) har de siste 5 årene utviklet seg slik:

Utvikling av fondet de 5 siste årene pr. 31.12

2023	2022	2021	2020	2019
1 849 420	6 613 175	8 308 010	7 086 517	2 489 729

Selvkostnoten viser at det skal trekkes kr 1 796 541 fra selvkostfond for Færder kommune. Dette er mer enn innestående og differansen på kr 156 194 blir et fremført underskudd for inndekning senere år.

Note 10 - Selvkost		2023
Denne oppgaven viser hvor stor del av utgiftene fra Tønsberg Renseanlegg som eierkommunene kan legge inn i sitt selvkostregnskap		
Tønsberg renseanlegg IKS		
Salgs- og leieinntekter		-3 231 960
Sum Inntekter		-3 231 960
Lønnsutgifter		10 775 523
Sosiale utgifter		2 666 499
Kjøp av varer og tjenester		52 990 645
Dekn. av tidligere års merforbruk		-
Sum driftsutgifter		66 432 667
Brutto avskrivning/nedskrivning		14 115 359
- avskrivning anlegg med kommunale bidrag		-432 118
Netto avskrivninger/nedskrivninger		13 683 241
Anskaffelseskostnad pr. 1.1.2023	167 530 533	
Anskaffelseskostnad pr. 31.12.2023	263 292 226	
Renter av gj.snitt anskaffelseskost		9 254 073
Selvkostgrunnlag		86 138 021
- herav Tønsberg	63 440 108	
- herav Færder	22 697 914	
Innbetalt fra kommunene		80 985 000
Årets selvkostresultat		-5 153 021
(negativt beløp: dekkes av bundet fond)		
(positivt beløp: føres til bundet selvkostfond)		
Grunnlag for beregning av rente fra inntestående		Bundet fond
Selvkostfond Pr.1.1		6 613 175
Fondsmidler overført fra disposisjonsfond		
For mye/for lite innkrevd av kommunene i år		-5 153 021
For lite avsatt til bundet fond i 2022		211 312
Selvkostfond Pr. 31.12 - ekskl. Renter av inntestående		1 671 466
Renter av inntestående		177 954
Selvkostfond pr. 31.12 inkl. renter		1 849 420
Avsetning til/bruk av selvkostfond		
Årets selvkostresultat		-5 153 021
Renter av inntestående		177 954
Netto bruk av selvkostfond		-4 975 067
- herav Tønsberg	-3 178 526	
- herav Færder	-1 796 541	
For beregning av renter er følgende sats benyttet:		4,296 %
(Gjennomsnittlig 5 årlig swaprente for regnskapsåret tillagt 0,5%-poeng)		

NOTE 11**GRUNNLAGET FOR LØPENDE REVIDERING AV VEDTEKTENES EIERANDELER****2023**

ANLEGGSKOSTNADER - REGNSKAPSBELØP OG FORDELING			
	Færder	Tønsberg	Sum
Tidligere anleggskostnader	78 988 464	245 804 726	324 793 190
Årets investeringer	20 911 835	88 581 210	109 493 045
Andel av årets investering i %	19 %	81 %	
SUM INVESTERINGSBELØP	99 900 299	334 385 936	434 286 235
FORDELT INVESTERING I %	23,0	77,0	
Avrundet %-fordeling	23	77	100,0 %

Fordelingen jfr. selskapsavtalen §3 (fra 1.1.2023)	23,0 %	77,0 %	100,0 %
--	--------	--------	---------

Kommunenes eierandel i Tønsberg renseanlegg justeres løpende i tråd med selskapsavtalen §3:

"... Eierandelen er i forhold til den til enhver tid innskutte anleggskapital regnet som sum kronebeløp det året investeringen ble foretatt."

NOTE 12 ANLEGGSKOSTNADER - FINANSIERING

Finansiering av prosjekter som har vært aktive i 2023

Objekt	Navn	Beløp	Finansiering
I645	Slamsilo	23 621 444	Lån
I649	Rehabilitering av renseanlegg	2 157 853	Lån
I650	Driftsbil 2023	1 017 820	Lån
I651	Kjøp av Bekkevika	15 457 505	Lån
I652	Kjøp av Søybyholmen	51 139 361	Lån
I653	Kjøp av Undrumsdal	16 006 571	Lån
I654	Ny pumpeump P9 Kilen	44 380	Lån
	Egenkapitalinnskudd KLP	48 110	Fremføres til 2024

NOTE 13 FORDELING AV FONDSMIDLER

Fordeling av fond etter årets avsetninger

Fond pr. 31.12	FÆRDER	TØNSBERG	SUM
Disposisjonsfond (ubundet fond)	1 836 548,00	5 520 099,06	7 356 647,06
Selvkostfond (bundet fond)	0,00	2 005 614,86	2 005 614,86
SUM	1 836 548,00	7 525 713,92	9 362 261,92

Selvkostnoten viser at det skal trekkes kr 1 796 541 fra selvkostfond for Færder kommune. Dette er mer enn innestående og differansen på kr 156 194 blir et fremført underskudd for inndekning senere år.

Etter regnskapsavslutning er det oppdaget 2 forhold som påvirker fordelingen mellom Disposisjonsfond og Selvkostfond:

- Inntekter på Kr 388 000 er ført på investering, men skulle vært på drift
- Renteinntekter på kr 564 719

Feilene påvirker resultatet i ulik retning og differansen på kr 176 719 skulle vært overført fra selvkostfond til disposisjonsfond. Dette blir rettet i 2024.

Utkast

Til representantskapet i Tønsberg renseanlegg IKS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Tønsberg renseanlegg IKS som viser et netto driftsresultat på kr – 1 112 995 og et regnskapsmessig resultat på kr 0. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, driftsregnskap og kapitalregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til selskapet per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Utkast

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 4.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Tønsberg, 04.03.2024

Vestfold og Telemark revisjon IKS

Linn Therese Bekken
Statsautorisert revisor

Vestfold og Telemark revisjon IKS
Org.nr.: 923 822 410 MVA
Tlf.: 33 07 13 00
www.vtrevisjon.no

Postadresse
Postboks 311
3701 Skien
post@vtrevisjon.no

Avdeling Skien
Bruene 1
3724 Skien

Avdeling Horten
Sollistrandsveien 12
3187 Horten

Avdeling Bø
Bøgata 69
3800 Bø

TØNSBERG RENSEANLEGG IKS STYRETS ÅRSBERETNING 2023

Selskapets virksomhet

Tønsberg renseanlegg IKS er et interkommunalt selskap som er eid av kommunene Færder og Tønsberg. Selskapet har kontoradresse i Tønsberg.

Selskapets formål er å motta og behandle avløpsvann og slam. I tillegg kan selskapet påta seg andre oppgaver det er naturlig å utøve i tråd med hovedformålet og inngå samarbeidsavtaler eller inneha eierandeler i andre selskaper dersom dette følger som en naturlig del av virksomheten.

Tønsberg renseanlegg er eier Sirkulær bestiller as med en aksjepost på 18,5 %. Dette selskapets virksomhet er gjennom offentlig anbudskonkurranse å ta ansvar for behandling av det våtorganiske avfallet (matavfall og slam) med høy klimanytte til selskapets aksjeeiere.

Selskapet har fra 1.1.2023 overtatt eierskap til 4 kommunale renseanlegg fra Tønsberg og Færder kommune. 2 ansatte fulgte med fra Tønsberg kommune. Det ble i tillegg rekruttert ytterligere 2. Selskapet har ved årsskiftet én lærling og totalt 16 ansatte.

Styret og representantskap

Styret har i 2023 hatt 5 møter og behandlet 17 saker. Daglig leder deltar i styrets møter. Styret gjennomfører egenevaluering hvert 2 år. Revisor deltok ved styrets behandling av årsregnskap. Styrets sammensetning tilfredsstiller lovens krav om likestilling og kjønnsbalanse.

Representantskapet har i 2023 hatt 2 møter og behandlet 9 saker. Styrets leder og daglig leder deltar også i representantskapets møter.

Resultat, utvikling og risiko

Tønsberg renseanlegg har sine inntekter hovedsakelig fra salg av tjenester vedr. avløpsrensing og slambehandling til eierkommunene. Kommunene betaler for tjenestene etter forhåndsdefinerte fordelingsnøkler. I tillegg selges tjenester for behandling av septik til Holmestrand kommune.

Det var budsjettet med et underskudd på 3,5 mill. kr som skulle dekkes av bundet selvkostfond. Underskuddet ble mindre enn dette, kr 1.112.995. Regnskapet er dermed gjort opp med et mindreforbruk i forhold til budsjett på 2 387 005.

Omsetningen i 2023 var på 84 mill kr. Samlede investeringer var på kr 109,4 mill.

De største prosjektene var:

- Kjøp av Søbyholmen RA (51,1 mill.)
- Ny slamsilo (23,6 mill.)
- Kjøp av Undrumsdal RA (16,0 mill.)
- Kjøp av Bekkevika RA (15,5 mill.)
- Rehabilitering av renseanlegg (2,2 mill)
- Driftsbiler (1,0 mill)

Kommentarer til budsjettavvik

Avvik	Beløp	Kommentar
Overføringer og tilskudd	- 216 415	Noen overføringer ble feilaktig ført på investering og rettes i regnskapet for 2024.
Salgsinntekt	- 607 236	Inntekter fra salg av tjenester vedr septik (Holmestrand) ble høyere enn forventet
Sosiale utgifter	- 1 014 501	Pensjonsutgiftene ble lavere enn budsjettet bl.a. grunnet overgang til 7 års amortisering av premieavviket, mot 1 år tidligere.
Kjøp av varer og tjenester	+ 4 825 645	Generelt høyere prisstigning enn budsjettet, spesielt på kjemikalier og kalk.
Renteinntekter	- 514 619	Forsinkelser i bygging av slamsilo gav større renteinntekter pga. fjorårets låneopptak.
Låneutgifter	- 5 245 295	Opptak av lån skjedde senere på året enn budsjettet og dette medførte lavere avdrag og rentekostnader
Bruk av bundet selvkostfond	-1 318 873	Forskjellen på kalkulatorisk rente i selvkostregnskapet og faktisk betalte renter, samt forskjell i avskrivninger i selvkostregnskapet og betalte avdrag i driftsregnskapet, medfører en overføring av midler fra selvkostfond til disposisjonsfond.
Avsetning til disposisjonsfond	3 494 566	
Investeringer	- 33 278 928	Fremdrift på bygging av slamsilo er blitt forsinket
Bruk av lån	-33 666 928	Fremdrift på bygging av slamsilo er blitt forsinket

Risiko

Inntekten til selskapet er basert på overføringer fra kommunene. Disse overføringene er basert på selvkost, som eierkommunene kan hente inn via avløpsgebyrer. Risikoen knyttet til fremtidige resultater anses derfor som liten.

Ytre miljø

Tønsberg Renseanlegg IKS har ansvaret for renseanleggene på Bekkevika (Færder), Vallø (Færder og Tønsberg), Søbyholmen (Tønsberg), Undrumsdal (Tønsberg) og Vivestad (Tønsberg), herunder ledningsnett og 3 pumpestasjoner som frakter avløpsvann fra begge kommunene. I tillegg behandles slam etter godkjent metode og næringsstoffene resirkuleres i landbruket. Virksomheten er dermed en betydelig bidragsyter for å skape et bedre miljø.

Utslippstillatelsene ble imidlertid ikke overholdt for alle krav i 2023. Ved anlegget på Vallø fikk vi en betydelig økning i tilførslene fra slakteriet, og i tillegg perioder med høyvann som gav høyt saltinnhold i vannet. Dette skapte problemer med renseprosessen og vi fikk dermed 3 av 26 prøvedøgn hvor kravene ikke ble tilfredsstilt.

For de 4 andre renseanleggene og ledningsnettet, ble alle kravene i utslippstillatelsen overholdt.

Resirkulering av restprodukter og avfall har et sterkt fokus. Gjenvinningsgraden i 2023 var på over 98 %, hvorav slam utgjør den største andelen.

Selskapet har i tråd med gjeldende regelverk etablert strenge rutiner for å sikre at disponering av avløpsslam i landbruket ikke fører til unødig forurensning.

Alle klager og større hendelser blir rapportert til styret fortløpende gjennom året. Klager går i

hovedsak på luktproblematikk. Luktproblematikken vedr. slamutlastning på Vallø har vært bedre enn tidligere år, men det er fortsatt behov for tett driftsoppfølging for å hindre luktutslipp

Arbeidsmiljø og HMS

Selskapet har et godt fungerende kvalitetssystem og internkontroll for HMS. Vi har et elektronisk meldesystem for skader, avvik og andre hendelser. Det har ikke vært skader som har ført til fravær. Sykefraværet i 2023 var 5,2 % i gjennomsnitt over året, herav 2,6 % korttidsfravær. Korttidsfraværet har hatt en økning fra tidligere år. Selskapet har bedriftshelsetjeneste med undersøkelse av alle ansatte hvert 3. år.

Vi har hatt tilsyn fra Arbeidstilsynet. Det ble gitt 4 pålegg som alle er lukket etter et tett og godt samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Vi har også hatt tilsyn fra Statsforvalteren på Søybyholmen renseanlegg. Det ble varslet ett pålegg som senere ble trukket pga. misforståelse.

Likestilling og tilrettelegging

Ved ombyggingen av renseanlegget er det etablert garderobefasiliteter som bedre legger til rette for å ha driftsoperatører av begge kjønn. Arbeidsplassen og møtelokaler er imidlertid ikke tilrettelagt for personer med bevegelseshemming.

Selskapet har etiske retningslinjer og rekrutteringspolicy som skal sikre like muligheter uavhengig av etnisitet, seksuell legning, religion og livssyn. Etiske retningslinjer og varslingsrutiner er oppdatert i 2019.

Forskning og utvikling

Selskapet driver ikke med systematisk forskning og utvikling, men har jevnlig samarbeid med universitet og forskingsinstitusjoner om deltagelse i konkrete prosjekt.

Det legges vekt på å utvikle gode nettverk for å utveksle erfaringer og få tilført ny kunnskap. Ansatte deltar aktivt i vår bransjeorganisasjon – Norsk Vann, både på fagtreff og i prosjektgrupper. Selskapet er med i Teknologitvillingsnettverk i regi av Norsk Vann og er med på et spleiselag om en professor II stilling innen vannbehandling på NTNU.

Selskapet har samarbeidet med 13 kommuner i regionen om fremtidig slambehandlingsanlegg, og har vært sentralt i å gjennomføre en markedsdialog om dette.

Arbeidsgiver har som mål å legge til rette for kompetanseoppbygging for alle ansatte. Opplæring, kurs og seminarer innen de fagområder den enkelte er satt til å utøve benyttes som et ledd i å nå dette. Det legges videre opp til at alle ansatte skal besøke andre renseanlegg i løpet av året. Driftsoperatører har gjennomgått driftsoperatørkurs i regi av Norsk Vann og ledelsen har gjennomgått lovpålagt kurs i HMS.

Styrets kontrolloppgave

Daglig leder rapporterer til styret på hvert styremøte, minimum 4 ganger i året. Det er utviklet en rapportmal for dette. Rapporten er bygget opp med sikte på å dekke styrets informasjonsbehov for å kunne ha en tilstrekkelig oversikt over driften, HMS og avvik, selskapets økonomiske stilling og å utføre en tilfredsstillende kontroll. Ved utarbeidelse av rapporten er det tatt hensyn til de krav og forventninger som er kommet til uttrykk gjennom selskapsavtalen, IKS-loven og etablert standard i bransjen.

Styreleder har jevnlig samtaler med daglig leder. Revisor har deltatt på styrets behandling av regnskapet.

Det er utarbeidet en innkjøpsplan med oversikt over alle større innkjøp og avtaler. Planen angir også innkjøpsrutiner og planer for nye større innkjøp og inngåelse av nye kontrakter og avtaler. Innkjøp over kr 100.000 protokollføres og rapporteres til styret.

Større innkjøp skjer etter avtaler som har vært konkurranseutsatt. Tønsberg renseanlegg er med i VOIS (Vestfold Offentlige Innkjøp Samarbeid) og deltar i flere av avtalene som kjøres herfra.

Miljørapportering til myndighetene kvalitetssikres gjennom driftsassistansen som drives av COWI AS. COWI har jevnlig møter med selskapet, de har gjennomgått og kvalitetssikret våre rutiner på prøvetaking og kontroll og de har gjennomført opplæring på personalet vedr. prøvetaking. COWI får tilsendt alle analyseresultater direkte fra eksternt laboratorium og skriver også årsrapporten for renseresultat som sendes til Statsforvalteren.

Fremtidige utfordringer

Økt fokus på miljøtilstanden i Ytre Oslofjord vil på sikt medføre strengere rensekrav. Det er varslet fra Statsforvalteren at vi må regne med krav om nitrogenrensing fra 31.12.2031. Selskapet er sammen med Holmestrand, Horten og Sandefjord kommune i gang med å utarbeide en Konsekvensutredning (KVU) for dette. KVU'en skal etter planen være klar for politisk behandling i løpet av våren 2025.

EU er i ferd med å revidere sitt avløpsdirektiv. Utkastet som forventes å bli vedtatt våren 2024, vil medføre en ytterligere skjerping i rensekrav og rapportering.

Kostnadene for slambehandling utgjør en betydelig utgiftspost. Myndighetene er i ferd med å revidere regelverket for bruk av avløpsslam i landbruket. Selskapet har sammen med 11 andre kommuner i Vestfold, Grenland og Drammensregionen gjennomført en dialogprosess med markedsaktører og det tas sikte på bygge ett eller flere felles behandlingsanlegg. En fremtidig behandling av slammet i et biogassanlegg vil gi en vesentlig reduksjon i klimagassutslippene.

Kapasiteten på ledningsnett fra Kanalen har for liten kapasitet og må oppgraderes. Dette ledningsnett frakter avløpsvann fra Nøtterøy og Tønsberg sentrum.

Tønsberg renseanlegg IKS vurderes å dekke selskapets formål på en god og hensiktsmessig måte og vil være en formålstjenlig organisasjon for videre drift og utvikling innenfor selskapets ansvarsområde.

Fortsatt drift

Styret mener at forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2023 er avlagt under denne forutsetning.

Tønsberg 4. mars 2024

Thor Smith Stickler
Styrets leder

Øivind Jacobsen
Nestleder

Marit Sibbern
Styremedlem

Jorunn Anne Midthun
Styremedlem

Stephen Christoffer Ederklep
Ansattes representant

Jørgen Fidjeland
Daglig leder

TØNSBERG RENSEANLEGG IKS

Arkivsak-dok. 23/00024-5
Saksbehandler Jørgen Fidjeland

Saksgang
Styret
Representantskapet

Møtedato
04.03.2024
27.05.2024

REVIDERT BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN 2024-2027**Forslag til vedtak:**

1. Forslag til revidert budsjett og økonomiplan 2024-2027 vedtas i henhold til vedlegg 1 og 2

Vedlegg:

1. Budsjett og økonomiplan 2024-2027
2. Investeringsplan

SAKSFRAMSTILLING**BAKGRUNN**

IKS-loven og flere tilhørende forskrifter er endret fra 1.1.2024. Dette innebærer bl.a. nye krav til oppstilling av budsjett og økonomiplan. Budsjettet som ble vedtatt, følger ikke helt det oppsettet slik det fremgår av forskriften. I samråd med revisor legges det derfor frem et forslag til revidert budsjett.

FAKTAGRUNNLAG

Budsjettet legges frem med følgende endringer:

- Oppstillingen for økonomiplanperioden er lik oppsettet for budsjettet for 2024. Gjelder vedlegg 1.
- Vedlegg 2 er noe endret som følge av endringene i vedlegg 1.
- Investeringsbudsjettet er redusert med 0,8 mill. NOK fordi kjøp av ny driftsbil utgår. Det er ikke foretatt endringer i driftsbudsjettet.

VURDERINGER

Det vises til budsjettsaken vedtatt 4.12.2023

ALTERNATIVE LØSNINGER

Vedlegg 1

TØNSBERG RENSEANLEGG IKS

Driftsbudsjett

Økonomiplanperiode

Tall i 1000 kr

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	2024	2025	2026	2027
Driftsinntekter						
Overføringer og tilskudd fra kommunene	58 593	81 373	102 260	104 913	105 629	108 781
Andre salgs- og leieinntekter	3 371	1 660	1 960	2 038	2 120	2 205
Sum driftsinntekter	61 964	83 033	104 220	106 951	107 749	110 986
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	10 331	14 075	11 560	12 022	12 503	13 003
Sosiale utgifter			3 720	3 869	4 024	4 184
Kjøp av varer og tjenester	37 170	48 165	59 850	60 164	60 491	62 910
Overføringer						
Avskrivninger	10 807		15 190			
Sum driftsutgifter	58 307	62 240	90 320	76 055	77 017	80 098
Brutto driftsresultat	3 657	20 793	13 900	30 896	30 732	30 888
Finansposter						
Renteinntekter	48	50	100	104	108	112
Renteutgifter	3 380	9 066	17 000	15 340	14 880	14 630
Avdrag på lån	11 305	15 277	15 190	16 360	16 660	17 070
Motpost avskrivninger	10 807		15 190			
Netto driftsresultat (Resultat før interne finansieringstransaksjoner)	-174	-3 500	-3 000	-700	-700	-700
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Egenkapitalinnskudd)	42		50			
Avsetninger	1 807					
Bruk av disposisjonsfond (ubundet fond)	-42		-50			
Bruk av bundet fond (selvkostfond)	1 981	3 500	3 000	700	700	700
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Investeringsbudsjett

Økonomiplanperiode

Tall i 1000 kr

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	2024	2025	2026	2027
Investeringer						
Investeringer i varige driftsmidler	12 870	142 700	33 500	9 000	8 500	13 000
Kjøp av aksjer og andeler	38		50			
Sum investeringer	12 908	142 700	33 550	9 000	8 500	13 000
Finansiering						
Overført fra driftsregnskapet			50			
Tilskudd og refusjoner vedr. investeringer	800	400	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	400	200	0	0	0	0
Bruk av lån	11 708	59 500	33 500	9 000	8 500	13 000
Sum investeringsinntekter	11 708	59 500	33 550	9 000	8 500	13 000

Merknad:

Kostnadsøkning i øk.plan perioden - drift (eksl. lån)

Rente nivå

	4,0 %	4,0 %	4,0 %
	5,5 %	5,5 %	5,5 %

Tønsberg renseanlegg IKS
INVESTERINGSPLAN 2024 - 2027

Vedlegg 2

Tall i 1000 kr.

Tabell 2: Investeringer	2024	2025	2026	2027
<i>Finansieres ved låneopptak dersom ikke annet er oppgitt</i>				
11500 - Felles drift				
Færder 23,8 % Tønsberg 76,2 %				
12500 - Avløpsnett				
Færder 25,0 % Tønsberg 75,0 %				
Omlegging langs Ringveien	3 000			
Ny P19 Færder vgs. 1 ¹⁾				8 000
Ny reservesump P20 Sjøormen				5 000
14000 - Renseanlegg Vallø				
Færder 18,0 % Tønsberg 82,0 %				
Restfinansiering - ny slamsilo	25 000			
Overbygg utvendig sandfang			8 500	
Utskifting blåsemaskiner		3 000		
Ny varmpumpe og Garderober	4 000			
15000 - Septikmottak				
Færder 38,0 % Tønsberg 62,0 %				
16100 Bekkevika RA				
Færder 100,0 % Tønsberg 0,0 %				
17100 - 17200 - 17300 Søybyholmen - Undrumsdal - Vivestad RA				
Færder 0,0 % Tønsberg 100,0 %				
Tilleggsinvesteringer - Søybyholmen	1 500			
Nytt renseanlegg Vivestad		6 000		
SUM - Lånefinansiert	33 500	9 000	8 500	13 000
SUM - salg av driftsmidler				
SUM - finansert ved tilskudd fra kommunene	0	0	0	0

1) Tidspunkt usikkert. Må samkjøres med utbygging på Scanrope.

Tall i 1000 kr.

Tabell 2:	2024	2025	2026	2027
Fordeling - andel av finansiering				
Færder - anleggstilskudd	0	0	0	0
Færder - lånefinansiering	5 970	540	1 530	3 250
Tønsberg anleggstilskudd	0	0	0	0
Tønsberg - lånefinansiering	27 530	8 460	6 970	9 750
SUMMER	33 500	9 000	8 500	13 000

Tabell 3:	2024	2025	2026	2027
Restgjeld pr. 31.12				
Maks lånebeløp i hht. selskapsavtalen: 300 mill.				
Færder	69 375	66 891	64 816	62 813
Tønsberg	219 689	211 823	205 251	198 907
SUMMER	289 064	278 714	270 067	261 720

Budsjettet kostnad for behandling av septik i 2024 - kr pr. m³: kr 176,00

TØNSBERG RENSEANLEGG IKS

Arkivsak-dok. 24/00010-1
Saksbehandler Jørgen Fidjeland

Saksgang
Styret

Møtedato
04.03.2024

LÅNEOPPTAK 2024**Forslag til vedtak:**

Daglig leder gis fullmakt til å innhente tilbud på lån og å inngå avtale med långiver, herunder valg av løpetid og rentetilknytning.

Vedlegg:

Ingen vedlegg

SAKSFRAMSTILLING**BAKGRUNN**

Det er budsjettet med store låneopptak i 2024. Dette skyldes både utbygging av slamsilo og overtagelse av kommunale renseanlegg, som skal kjøpes til nedskrevet verdi.

Det er budsjettet med følgende låneopptak:

• Omlegging ledningsnett – Ringveien	40 år	3,0 mill
• Ny vamepumpe og garderober	10 år	4,0 mill
• Restfinansiering slamsilo	25 år	25 mill
• <u>Tilleggsinvesteringer Søbyholmen</u>	<u>20 år</u>	<u>1,5 mill.</u>
	Totalt	33,5 mill.

FAKTAGRUNNLAG

I henhold til selskapsavtalen § 7 har styret fullmakt til å ta opp lån innenfor rammen av vedtatt budsjett.

Selskapet står fritt til å ta opp ett felles lån for disse prosjektene eller om man vil ta opp et lån for hvert prosjekt. Selvkostforskriften og regnskapsforskrift regulerer avskrivningstid for ulike anleggstyper og som hovedregel bør avdragstiden derfor følge avskrivningstiden.

I regnskapsforskriften (FOR-2019-06-07-714) fastsettes maksimale avskrivningsperioder for ulike investeringer. Dersom vi velger andre avdragstider enn det som skal avskrives i regnskapet, kan vi risikere å gå «underskudd i selvkost» slik at kommunene må tilføre midler til selskapet utenom det som finansieres gjennom avgiftene.

Selv om daglig leder gis fullmakt til å innhente tilbud på lån og inngå avtale om lånetid mv. for det enkelte lån, må både styreleder og daglig leder signere på de endelige lånedokumentene.

VURDERINGER

Avdragstiden for de ulike lån følger naturlig av regnskapsforskriften. Ved usikkerhet vil daglig leder rådføre seg med revisor.

ALTERNATIVE LØSNINGER

Rentebinding

Vi har tidligere hatt noen lån med fast rente, men har hovedsakelig hatt flytende rente på våre lån. Fastrente gir mer forutsigbare utgifter, men vi risikerer å gå i «underskudd i forhold til selvkostberegning». Det anses som viktigere for oss å være innenfor selvkost.

TØNSBERG RENSEANLEGG IKS

Arkivsak-dok. 23/00045-1
Saksbehandler Jørgen Fidjeland

Saksgang
Styret

Møtedato
04.03.2024

STYRERAPPORT 1- 2024**Forslag til vedtak:**

Saken tas til orientering

Vedlegg:

Fremdriftsplan for nitrogenrensing

SAKSFRAMSTILLING

Daglig leder skal i henhold til selskapsavtalens § 10 gi styret underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling minst hver tredje måned. Lov om interkommunale selskaper angir sammen med forarbeidene til loven hva styret bør få underretning om.

1. ØkonomiDriftsregnskap

Driftsregnskapet for 2023 fremmes som egen sak.

Det er tidlig i året 2024 og det er derfor ikke tatt ut statusrapport.
Det er ingen unormale hendelser mht. økonomi hittil.

Låneutgifter

Det er budsjettet med en rente på 5,5 % for 2024. Flytende rente er ved slutten av februar på 5,5 % Kommunalbankens prognose er en nedgang utover året.

2. DriftsresultaterOppfyllelse av rensekrav

Fosfor:

Rensekravet 90 % renseeffekt som gjennomsnitt for året.
Resultatet for 2023 endte på 90,2 %.

Vi har hatt 3 prøver hittil, og resultatene er bra. Prognosen tilsier at dersom resten av året blir likt med fjordåret, så ender vi på 92% renseeffekt.

Organisk stoff:

Vi kan ha 3 prøver pr. år som ikke trenger å klare rensekravet.
I 2022 hadde vi 2 prøver som ikke oppfylte rensekravet.

Antall prøver hittil i år: 3

Antall prøver som har klart kravet: 3

Omløp ved RA

Alt vann som kommer til anlegget passerer forbehandling hvor vi tar ut søppel, papir, fett og sand.

Vi har redusert mengden som går i overløp ved renseanlegget og har dermed bedre, og mer stabile renseresultater. Fra 2019 har vi redusert andelen som går i omløp, fra 6 % til 2,1% i 2022 og 3,3 % i 2023.

Året hittil har imidlertid vært svært vått (mye smeltevann) og vi har hatt hele 9 % av vannmengden i omløp. (7 % i samme periode i fjor) Det som går i omløp regnes med i renseresultatet.

Overløp ved pumpestasjoner

Utslipp fra pumpestasjoner	Timer med utslipp	Kg Fosfor	Kg fosfor i % av tilført RA
Hittil i år			

Vi har ikke gjort beregninger ennå

I tabellen er det tatt med både utslipp pga. planlagt vedlikeholdsstopp og utslipp pga. manglende pumpekapasitet eller driftsstans

Vi har krav i utslippstillatelsen på maksimalt 2% overløp fra pumpestasjoner. I 2023 gikk 255 kg fosfor i overløp. Dette tilsvarer 0,8 %

Stopp i flere pumpestasjoner pga. arbeid ved P9 Kilen i februar resulterte i et utslipp på ca. 0,6 % av årlig tilført mengde. Vi ligger derfor godt an i forhold til kravet på 2% for hele året.

Slam

Alle prøver viser analyseresultater innenfor angitte verdier i slamforskriften Slam brukes i landbruket innenfor grensene angitt i klasse II.

Det ble kjørt ut 15,7 tonn i 2023. Litt mindre enn året før. Dette skyldes at vi ikke har behandlet slam fra Bekkevika og Vårnes renseanlegg.

Forhold til naboer / brukere

Det har vært 1 klage på lukt fra Søbyholmen renseanlegg. Dette er knyttet til planlagt reklamasjonsarbeider i slammottaket. Slamlageret måtte tømmes og det ble driftsproblemer ved oppstarten

Det har vært 3 klager på lukt fra renseanlegget på Vallø. En utvendig vifte ble ødelagt av snø og is og det har tatt lang tid å få denne erstattet. Det er montert en midlertidig vifte.

Spesielle hendelser

Vedlikeholdsarbeid ved pumpestasjon P9

Hendelsen er behørig omtalt i media. Arbeidene tok kortere tid enn beregnet og utslippene til Presterødkilen og Ilene naturvernområder ble mindre enn antatt.

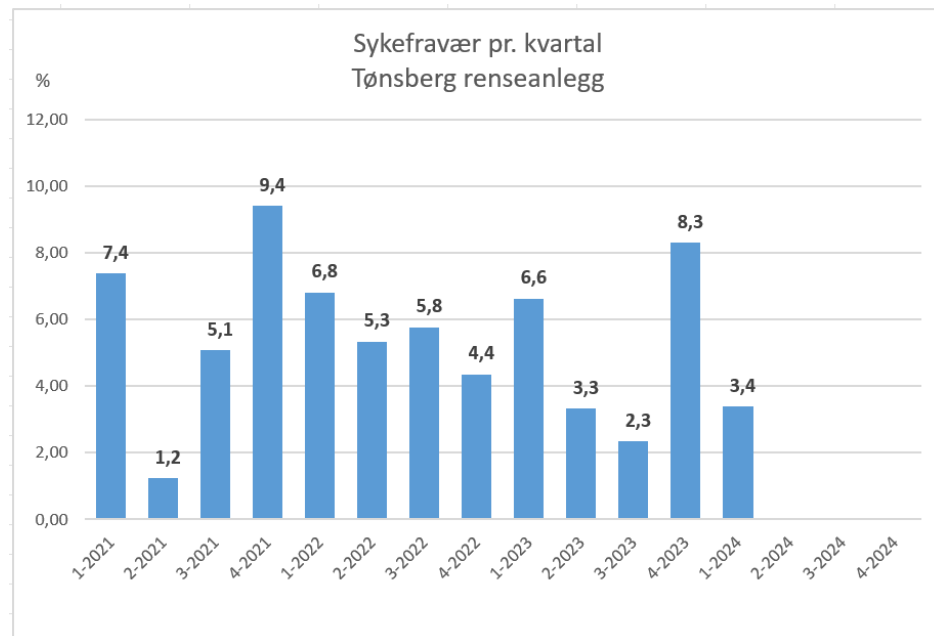
Vi har gjennomført intern evaluering av arbeidene, men har ikke ferdigstilt rapport ennå.

3. HMS

Sykefravær

Sykefravær i 2023 – totalt 5,2 %, herav 2,6 % korttidsfravær.

Sykefravær hittil i år: 3,4 %, herav 1,8 % korttidsfravær.

Status HMS-arbeid

Registrerte avvik:

Arbeidsmiljø: 1

Ytre miljø: 1

Andre: 0

Klager: 3 - Lukt, slambehandling og mellomlagring

Arbeidsmiljø: Rutinesvikt ved bruk av lastestropp

Ytre miljø: Vivestad RA – tett virvelkammer gav 30 m3 i overløp.

4. Utvikling innen fagområdet

Nytt fra myndighetene

Statsforvalteren har sendt ut varsel til alle kommuner om frist for ferdigstilling av nitrogenrenseanlegg innen 2030. Styringsgruppa for KVV (består av kommunedirektørene) har bedt om at fristen settes til 31.12.2031.

Nytt fra NORSK VANN/ SAMFUNNSBEDRIFTENE

Norsk Vann følger tett på arbeidet med nytt avløpsdirektiv.

EU-parlamentet og kommisjonen er blitt enige om nytt direktiv. Detaljene er ikke kommet ut ennå, men hovedtrekkene er klare:

- Nitrogen: min 80% renseeffekt (dagens krav er 70%)
- Kvartærrensing (rensing av legemidler) for alle anlegg over 150 000 pe og for de over 10 000 pe med utslipp til sårbar resipient (Miljødirektoratet må innen en viss tid avklare om bl.a Ytre Oslofjord er å regne som sårbar i forhold til dette)
Min. 80% av kostnadene til kvartærrensing skal dekkes av legemiddelprodusentene

- Hyppigere prøvetaking (100 døgnp prøve pr. år, mot 24 i dag)
- Større renseanlegg (over 10 000 pe) skal være energinøytrale (Kravet gjelder som gjennomsnitt for hele landet)
- Krav om sekundærrensing (biologisk rensetrinn) vil gjelde for alle anlegg i tettbebyggelser større enn 1 000 pe i hele landet

Direktivet er et minimumsdirektiv. Det betyr at norske myndigheter kan stille strengere krav enn dette dersom de mener det er relevant.

Samarbeid med kommunene

Vi har hatt en felles tur til Strømstad sammen med alle kommunene i Vestfold og Grenland. Vi hadde befaring på renseanlegget og møte med leverandøren av deres teknologi. «Nereda»-prosessen er utviklet i Nederland og har på kort tid vunnet stor innpass i markedet. Ingen anlegg er levert i Norge ennå, men det er inngått avtaler om 4 anlegg i Danmark og Sverige.

Prosessen bruker lite energi og har biologisk fosforrensing.

Vi kommer til å fortsette samarbeid med Grenlandskommunene.

5. Sirkulær bestiller Arbeid med ny felles anskaffelse av slambehandlingsanlegg er ferdig. se egen sak

6. Arbeid med KVV Nitrogenrensing Arbeidene er godt i gang. Vi har hatt 5 møter i arbeidsgruppa, 1 møte i styringsgruppa (kommunedirektørene) og 2 møter med kommunalsjefen som forbereder møtene til styringsgruppa. Det er svært positivt at kommunenes øverste ledelse er godt involvert i arbeidet.

Det er laget en detaljert fremdriftsplan som tar sikte på å ha arbeidet ferdig 10.1. 2025. det skal deretter gjennomføres en ekstern kvalitetssikring før det legges frem for politisk behandling.

Det viktigste som skjer nå, er arbeidet med dimensjoneringsgrunnlag. dette vil danne grunnlag for både anleggets størrelse, pumpestasjoner og ledningsdimensjoner og for fordeling av kostnader mellom kommunene. Dimensjoneringsgrunnlaget skal behandles i styringsgruppa 22.3.

Det legges også opp til en politisk midtveisrapportering i september-24.

7. Referatsaker Innkjøp over kr 100 000

Det er gjennomført ny konkurranse for bygging av nye garderober. Forrige konkurranse ble avbrutt pga. kostnadene. Prosjektet er barbert (færre garderober og ikke nye kontorer) Kostnadene på 6 mill. er under halvparten av sist. Wegger & Kvalsvik var billigste tilbyder.

Tønsberg Kommune - Slagentangen 2A		Aktivitet															
Nr.	Beskrivelse	2024				2025				2026				2027			
		Kv1	Kv2	Kv3	Kv4	Kv1	Kv2	Kv3	Kv4	Kv1	Kv2	Kv3	Kv4	Kv1	Kv2	Kv3	Kv4
	KVU																
	Behovsanalyse																
	Prossedimensjonering																
	Dimensjonering av transportsystem																
	Rasplertvurderinger																
	Modellering																
	Kalkulering - usikkerhetsanalyser																
	Rapportarbeid																
	Politiske prosesser																
	Presentasjon av KVU - anbefaling																
	Politisk behandling - supplering tilleggssforslag mv. - (2 politiske behandlinger)																
	Endelig vedtak - KVU konsept og oppstart forprosjekt																
	Statusoppdatering og informasjon gjennom forprosjektfase (SG møter)																
	Presentasjon av forprosjektrapport																
	Politisk vedtak om oppstart detaljprosjektering - Fase 1 m/forbehold om konsensus i 5 kommuner																
	Politisk behandling av forprosjekt																
	Endelig vedtak om detaljprosjektering (Fase 2) og total kostnadsramme																
	Anskaffelse prosessentreprise (forprosjekt + opsjon detaljprosjekt) *																
	Designbasis og konkurransegrunnlag for prosessentreprise (klargjøres i påvente av vedtak)																
	Beslutte gjennomføring konkurranse for prosessentreprise																
	Kunngjøring på Doffin/TEO																
	Prekvalifisering prosessentreprise - samspill																
	Tilbudsperiode																
	Evaluering og forhandling																
	Kontrakt m/samspillsentrepriser																
	Forprosjektering (Trinn 1 - samspill)																
	Oppstart samspillsfase																
	Samspillsfase																
	Forprosjektrapport																
	Bysgherrens gjennomgang av forprosjektrapport																
	Ferdigstillelse og avslutning forprosjektfase																
	Regulering **																
	Anskaffe reguleringsrådgiver																
	Rapporter og utredninger ifm med regulering																
	Grov utredning VA-anlegg for reguleringsplan																
	Regulering av ledningsstråler (5 kommuner)																
	Regulering av RA																
	Detaljprosjektering (Trinn 2 - samspill)																
	Fase 1 detaljprosjektering (videref. pro.arbeid m/forbehold om politisk vedtak)***																
	Oppstart detaljprosjektering etter formelt vedtak																
	Fase 2 - Det. pro transportanlegg																
	Fase 2 - Det. pro RA																
	Anskaffelser																
	Ryggefase - transportanlegg																
	Sjåledninger																
	Pumpestasjoner																
	VA ledninger																
	Ryggefase - RA (litt lang - mulig 6 mnd kortere)																
	Oppstart byggeplass																
	Forberedende arbeider																
	Grunnarbeider																
	Bygningsmessige arbeider																
	Prosesstekniske arbeider																
	Diverse tekniske arbeider																
	Del overtakelse - RA produksjonsoppstart																
	Anleggsteknisk Mørgjeringsfase																
	Testperiode																
	Innkoblingsperiode - respektive anlegg																
	Tiltak i redlagt RA																
	Anleggsteknisk overtakelse																
	Driftsfase																
	Vetssesgaranti - testing																

■ = gjennomføringsperiode pr aktivitet

◆ = hovedmøtepøler

◆ = byggherrebeslutninger

Kommentarer

- *

For å spare tid til kontrahering - bør anskaffelse være "forprosjektering med opsjon på detaljprosjektering" - Samspillsentreprise prosessanlegg. Annet samspillsomfang bør også vurderes
- **

Reguleringsprosessen bør gå parallelt med forprosjektet - Dvs. vedtak om oppstart reguleringsprosess fattes sammen med oppstart forprosjekt.
- Endelig reguleringsvedtak fattes på bakgrunn av forprosjekt grunnlaget.
- ***

Ved avsluttet forprosjekt bør det foreligge en politisk enighet om at noe grunnleggende detaljprosjektering fase 1 igangsettes (umiddelbart - for å opprettholde flyt i prosjektet), men med forbehold om endelige politiske vedtak(ending/stans/terminering etc.). Det er viktig i ett samspill å beholde kjernekompetansen.

Full stans etter forprosjekt i påvente av politiske beslutninger vil være uheldig.

TØNSBERG RENSEANLEGG IKS

Arkivsak-dok. 22/00034-10
Saksbehandler Jørgen Fidjeland

Saksgang
Styret

Møtedato
04.03.2024

SLUTTRAPPORT - SAMMEN OM SLAMBEHANDLING**Forslag til vedtak:**

Saken tas til orientering

Vedlegg:

Sluttrapport – sammen om slambehandling 24.11.2023

SAKSFRAMSTILLING**BAKGRUNN**

I 2021 ble det gjennomført en konkurranse om slambehandling for flere kommuner i Grenland og Vestfold. Konkurransen ble avlyst fordi vi kun fikk ett tilbud og at dette lå godt over forventet prisnivå.

Totalt 22 kommuner i Drammensregionen, Vestfold og Grenland har samarbeidet med en dialog med markedet om slambehandling. Rapporten er ferdig og ble presentert i desember i fjor.

FAKTAGRUNNLAG

LUP – LeverandørUtviklingsProgrammet i regi av NHO, KS m.fl. har bistått oss med prosessen og har vært en svært verdifull medspiller.

Det ble gjennomført flere møter og workshop der kommunene gjennomførte en behovsanalyse og kravspesifikasjon. I april 2023 gjennomførte vi en dialogkonferanse i NHO-bygget i Oslo der totalt 75 deltakere fra leverandører deltok, i tillegg til kommunenes egen folk.

Vi gjennomførte etterpå 1 til 1 møter med 15 leverandører.

Hovedanbefalinger:

- Kommunene bør bygge og eie anleggene selv
- Kapasiteten i eksisterende offentlig eide anlegg bør utnyttes
F.eks. gjennom Offentlig- Offentlig samarbeid
- Foruten kostnadene, bør fleksibilitet/beredskap og energiutnyttelse være de viktigste driverne i valg av løsning
- Det anbefales behandlingsløsninger basert på utråtning og fremtidig pyrolyse av slam
- Det bør etableres 3 behandlingsanlegg i regionen

- Anleggene bør forberedes for å ha andre nedstrømsløsninger for avsetning av biorest i tillegg til landbruket (jordforbedring, biokull)
- Kommunen bør samarbeide om beredskap og utvikling av teknologi og bruksområder for biokull fra slam

VURDERINGER

Vi erfarer at vi fikk en veldig god respons fra markedet og fikk mange nyttige innspill i dialogfasen. Det er vår vurdering at vi ikke hadde nådd ut så bredt og fått kontakt med så mange ulike leverandører uten å gå sammen mange kommuner.

Kravene om energinøytralitet i nytt EU-direktiv innebærer at vi må hente mest mulig energi ut av slammet. Dette tilsier etablering av biogassanlegg.

Det er bebudet en ny gjødselveforskrift som bla. regulerer bruken av slam i landbruket. Signalene hittil er at kravene skjerpes kraftig inn og at vi derfor trenger flere kanaler for bruk av slam. Vi kan ikke satse ensidig på landbruket. Dette medfører at vi enten må pyrolysere slammet for å få ned mengden, men må da ha på plass en sikker nedstrømsløsning for biokullet som kommer fra pyrolyse. Eller vi kan lage jordprodukter /anleggsjord for salg i bulk til entreprenører anleggsgartnere mv.

Begge disse alternativene krever utviklingsarbeid og samarbeid med andre.

ALTERNATIVE LØSNINGER

Rapporten peker på alternative løsninger.

Rapporten vi danne et svært verdifullt grunnlagt for det arbeidet som skal gjøres i KVVU om slambehandling. Videre konkretisering vil skje som en del av dette arbeidet.

VESAR jobber med en løsning om pyrolyse av hageavfall og ønsker et samarbeid med oss og KVVU-gruppa om slam også skal være en del av dette.